

Tiskarna W. Blanke, Ptuj,

glavni trg 6,

uredjena z motori, najnovjšimi stroji in modernimi pis-
menkami (črkami)

prevzame vsakoršna tiskovna dela,

kakor: poslovne liste, račune, pobotnice, fakture, tabele,
okrožnice, prospekte, cenilnike, nadpisne liste, nadpise na
listih, povabila, pesmi, programe, vizitnice, plesni red, šta-
tute (pravilo), tarife za jedila in pijačo, zaročne in ženit-
bene liste, oglase (plakate), smrtne oglase, letna poročila
itd. Prevzame se tudi natis brošur in spisov (knjig.)

☛ Lastne knjigoveštvo. ☛

Velika zaloga dvojezičnih tiskovin za cerkvene, občinske
in šolske urade itd. itd.

P. n.

Usojam si cenjenemu občinstvu uljudno nazna-
niti, da sem v **gospodski ulici šte. 10** odprl
trgovino z barvami, kjer se

**vsakovrstne oljnate barve, lak, firnež, ter-
pentin, sikativ, suhe barve, pinzeln i. t. d.**
po najnižji ceni prodajajo.

Z odličnim spoštovanjem

J. Sorko,

slikar in barvar v Ptuj, gospodska ulica šte. 10.

Umor kralja italijanskega.

V naši **posebni izdaji** „Štajerca“ od 31. julija
naznanili smo grozno zločinstvo, ki se je zgodilo nad
italijanskem kraljem Humbertom v nedeljo dne 29. ju-
lija t. l. o pol desetih zvečer.

Ker mi ne vemo, če je posebna izdaja vsakemu
bralcu „Štajerca“ v roke prišla, bomo danes neko-
liko iz posebne izdaje ponovili.

29. julija zvečer bil je imenovani kralj povabljen
k neki telovadni svečanosti, da razdeli dotična darila.
Ko je kralj stopil v voz in se mislil odpelati v svojo
palačo, padli so trije strelji na njega. Morilec so takoj
prijeli, in ta se imenuje Angelo Bresci; on je italijan.

Drugi pri umoru navzoči pravijo, da so v tre-
notku umora videli kakih 4—5 osob, ki so vse take
kravate nosile kakor morilec Bresci. Neki tamkajšni
stolni kanonik pripoveduje, da je ono nedeljo do-
mov idoč srečal dva delavca, ki sta mimoidoča mu
zavpila: Duhovnik, lep pogreb te čaka.

Gotovo je obstala zarota proti kralju, ki je imela
namen ga usmrtiti. Zgodilo se je več aretovanj, pri
katerih se je policiji posrečilo tudi nekaj tovarišev
Bresci-jevih v roke dobiti.

4. avgusta prejeli so v Rimu na banhofu nekega
človeka, ki se je hotel v zaporu umoriti. Zaleteti se
je hotel s vso močjo z glavo v zid, da bi si jo razbil,
a so mu stražniki ubranili. Prijetega, ki noče svojega
imena povedati, prepeljali so v Milan.

Dognalo se je, da je Bresci nalašč za to iz Ame-

rike prišel, da kralja umori. V njegovem spremstvu
nahajali so se še trije drugi anarhisti in ena ženska
z imenom „Tereza.“ Ta Tereza je stara 17 let in
jako lepa deklica, ž njo vred so zaprli tudi Bresci-
jevega spremljevalca Lanner-ja. Lanner je bil 3. avgust
pri sodišču zaslišan. Pri svojem izpovedanju se večkrat
v nasprotja zaplete. Upa se pa, da se ga bo pripravil
na to, da bo resnico izpovedal. Neki list pravi, da je
delomo že priznal, da je z Bresci-jem bil v skupni za-
roti proti kralju.

Vojska na Kineškem.

Vstaja se razširja tudi v srednjem in južnem
Kineškem. Zopet je veliko misjonarjev pomorjenih in
njihovih zavodov razdejanih bilo. Združene evropske
države vedno pošiljajo vojake in druge vojskine pri-
prave v vzhodno Azijo svojem v pomoč. Ker so
Kinezi na rusko ozemlje (Sibirijo v Aziji) vdrl in na
mesto Blagovjestšensk streljali, misli Rusija 200.000
vojakov na tiste meje poslati. Tudi Nemčija pošilja
vedno večje oddelke na Kineško.

Avstrija zastopa vojsko tam samo z svojim vojnim
brodovjem na morju. Ko so se zavzemale trdnjave
pri Taku, so se avstrijsko-ogerski vojaki prav dobro
izkazali.

Čez ta boj poroča se sledeče: Avstrijci in Rusi
napadli so drugo fronto; nek avstrijski mornar obrnil
je eden kineški kanon proti tretji fronti, če tudi ni
bil s kineškim kanonom ravnati vajen. In glej! s prvini
strelom se mu je posrečilo veliko skladišče za smod-
nik v zrak razstreliti. Okoli 200 metrov visoko vzdignil
se je bel dim iz podrtine. V teh podrtinah našlo je
nebrojno število Kinezov smrt. Eksplozicija je bila
tako grozna, da je pritisk zraka parobrode visoko
vzdignil. Precej na to so to fronto Avstrijci in Nemci
vzeli. Kinezi pa, kar jih je še ostalo, so bežali proti
četrti fronti.

Prodiranje zveznih vojsk proti glavnemu mestu
Peking-u godi se zdaj, a Kinezi se hočejo tem vpreti.
Kineški podkralj Li-hung-čang, ta zvita lisica pravi,
da so evropski in drugi poslaniki, še pri življenju
in da ni potreba vojske pred mesto postavljati, češ,
če se to zgodi, da jih bojo (poslanike) in druge
Evropejce pomorili.

Vendar evropska vojska, ki gre proti mestu
Peking-u, se ne ozira na taka dvomljiva poročila in
in je ta predlog odbila.

Položaj je jako resen, ker Amerikanci in Angleži
se no ozirajo več na druge vojske in hočejo sami
naprej iti. Videli bomo, kaj bližnja prihodnost prinese.

Razne stvari.

**Pravila (statute) za ustanovljanje in vodilo Reiff-
eisen-ovih zavodov** pošilja „Štajerc“ proti 5-krajcarski marki
za pošto, zastoj.

Radi pomankanja prostora, mogli smo nadaljevanje članka
„Odpis zemljiške štibre po nevihtah“ za prihodnjo številko
odložiti.

(Ptuj 5. avgusta.) (Tatvina.) V noči od 28. na 29. ju-
lija pokradeno je bilo krčmarju Antonu Kocmut-u v Trebe-
tinci iz spalnice in drugih sob, 200 kron gotovine, obleke in
svinjskega mesa v vrednosti 60 kron. Tat je skoz kuhinjske

vrata vlomil. Kocmut-a tisti čas ni bilo doma, mati in hčer pa od vloma niso nič slišale, in še le v jutro opazile.

(V travi.) Ko je viničar Janez Gabrovec iz Goričenja v Halozih se v netreznem stanju vlegel v travo, da bi odpočil, je zaspal, med tem pa mu je bila ura, vredna 14 kron, ukradena. Za tata se ne ve.

(Na cesti.) Nadučitelj sin Herman Kriš iz Zaverč šel se je v ondotni gozd sprehat, kjer ga štirje fantje srečajo, od katerih je Janez Urbanek svoje tovariše naprej iti pustil in pristopil k Hermanu Krišu in od njega zahteval 40 krajcarjev ali pa tista dva remena, katera je Kriš v roki nesel. Kriš se je branil dati, a Urbanek ga je po roki tako vdaril, da sta mu remena padla iz rok. Urbanek zahteval je še potem 40 kr. in ker je Kriš rekel in se izgovarjal, da denarja nima, se je odstranil. Radi tega nasilstva so Urbanek-a prijeli in ga v Ptuj zaprli.

(Ptuj, 8. avgusta. Poročilo sejma.) 6. avgusta prignalo se je na sejem: 180 konjev, 490 volov, 510 krav in 422 drobnice. 8. avgusta, 494 svinj. Kupčija se je razvila prav živahno. Živina je bila večidel štajerskega plemena. Cene so bile zmerne in kakovosti primerne. Največ se je pokupilo za Gradec, Leoben, Dunaj, Solnograd, Celovec, Celje, Polo in Reko. **Prihodnji veliki živinski sejem bo 14. avgusta,** in tisti dan tudi **svinjski sejem.** Sejem za perutnino pade na vsako sredo in petek v tednu.

(Gospod župnik Lednik pri sv. Duhu v Ločah) je zadnjo nedeljo pridigoval, da vsi, ki »Štajerca« berejo ali razširjajo, bodo na njihovo zadnjo uro »ferdamani.« No, gospod župnik, naš častitljivi gospod prošt Flek v Ptuj so razen nekaterih drugih gosp. duhovnikov tudi na »Štajerca« naročeni. Hočete Vi vse te gospode duhovne v pekel poslati? Berite Vi »Štajerca« enkrat natanko, in našli bode, da mi proti cerkvi in duhovskemu stanu prav nič ne delamo, ampak v interesu cerkve in občin napako zavračamo, ker kaplani kramarije in krčme ustanovljajo, mesto da bi svoj sveti poklic izpolnjevali. Gospod Bog zahteva cele duhovnike, ne pa gospode, ki so več v kramariji kakor v cerkvi. Take torej zavračamo mi! Drugi duhovni naj razen tega delajo kar hočejo, mi bomo vedno spoštljivo ž njimi ravnali.

(Iz Vitanja.) Pač se bode čudili, gospod urednik, iz našega, po velikanski povodnji zelo poškodovanega trga nekaj slišati, — ker glavo in roke imamo res polne, — da ne vemo, kje da bi prijeli in kje da je sila vekša, pod katero celi okraj terpi! Škoda je neizmerna, tolaži nas le še sočutje in velikodušna podpora blagih prijateljev, ki so nam že pomagali in za nas še zdaj mile dare pobirajo. Posebno odlikujejo se v tem obziru nemška mesta Gradec in Dunaj, častniki raznih štajerskih polkov, nemško časnikaštvo in društva, — priserčna hvala jim toraj, kakor tudi meščanski gardi graški, ktera priobči o priložnosti sijajne slovesnosti cesarjevega rojstva veselice, katerih korist tudi deloma nam pripade! Vse te dobrote izvirajo od obiska njih ekselence grofa Clary-Aldringen in obilega truda častitega konjiškega c. kr. političnega nadkomisarja gosp. Zoffa, katerim neutruljivo žertovalno očetovsko skrb za toliko ponesrečenih in za pomoč pionirskega oddelka, »Bog plati!« Isto tudi vsem domačim, kateri so velikodušno v britkih urah pri rešilnem delu bili in se še vplivno zdaj za občni blagor vpirajo in delujejo, v prvi vrsti naš visoko spoštovani gospod doktor Lautner in gosp. Pučnik — Bog jim vrni! Žalibog pa, da imamo tudi nekaj »belih vran« med nami, katerim vsa siromaščina ni bila mar, ktere le lastni trebušček in pa konzum briga! Videli smo, da jih je neresreča nekaterih teržanov, kateri jim ne ugajajo, še zelo veselila, in sploh od tiste sorte ljudi še dobrih besed ni bilo slišati, kje bi šele potem dobra dela iskali! Cestna dela so zdaj že toliko napredovala, da se že vozijo čez lične nove mostičke težke fure lesa v Celje, in cement za stavbe iz Celja nazaj, zraven pa tudi razna kramarija konzumskih očetov židov, ki imajo v konzumi pri nas svojo obljubljeno deželo. Nečemo o tej zadevi besed izgubljati, ker znano podjetje se že samo sodi! Mogočni načelnik te zadruga je Poklič, ki zdaj, odkar so se častiti gospod župnik Žičkar v Videm prestavili dali, (ker jih je menda marsikatera grivala), sam kravo za ro-

ge drži, da jo Dreykursinkelstein ležje molze! On je pravi siromak, ker bil je že večkrat pred politično sodišče poklican in sicer bajé, zaradi nepostavnega točenja žganja, zaradi prodajanja blaga neudom in zaradi prodajanja skvarjene moke (od ktere bi vsaki jo vživajoči zbolel ali pa celo lahko umrl) i. t. d.; večkrat je bila zadruga zaradi tega občutno kaznovana, kar pa seveda Poklič-a ne boli, — saj ne gre samo iz njegovega žepa! Čast pa, komur čast. Nedoroden je bil Poklič naročanja vagona koruze, ki se zdaj nekje na dilah smradi, nedolžen je tudi naročanja velikega soda likerja za gospode in vagona železa, katera sta na stroške zadruga po velikih zaprekah nazaj potovala. Poklič! Vi ste samo slamnati načelnik, in za Vaše groše se bodo enkrat drugi mastili! Slušajte toraj vsi kmetijski prijatelji klic vašega prijatelja privandranega krajnca J., ki je vedno po Žičkar-jevi piščalki plesal, zdaj pa bi najraje iz Vitanja zbegnil in javno pravi: »Večje pregrehe si bi naš gospod Žičkar in njegovi duševni pomočniki ne bili mogli naložiti, kot prisiljeno otvoritev konzuma!« Toraj nazaj — dokler je še čas! Sicer se bodo Vaši sinovi tudi za svojo dedščino bali, kakor oni pri vašem omenjenem prijatelju! Mi smo gotovo zadnji, ki bi ogovarjali, — pa naša sveta dolžnost je, vam pesek z oči sprati, ker vsi živimo na podlagi kmetijstva in trgovstva, prijateljstva in poštenosti!

Potrti od globoke žalosti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da sta po nepozabljivem stvarjenji predraga:

konzumno društvo v Šoštanji in konzumno društvo v Stranich

po dolgom, težkem bolehanji, zapuščena od ustanoviteljev in »ferdamana« od njenih udov iz tega sveta se zgubila.

Za tiho sožalje se prosi. Plačnikom zgube pa v spomin priporoča. Venci se v smislu »nas zapustivših« hvaležno odklanjajo.

Žalujoči ostali.

Posebna oznanila se ne bojo razpošiljala.

(Iz Oplotnice.) Z vso silo hočejo naš častiti gospod župnik čadramski nam kmetom tudi konzumne »zadreg« napraviti in nas v to prisiliti, misleč: »Poharec je neumen dostil!« Pa veseli nas, da nas niso na limanice dobili, kajti ž njih je težka pot. Vse je bilo zastonj, kmetje smo nam naloženega silnega bremena že dolgo siti in sedaj vzdramljeni iz globokega spanja — in to zaradi trdosrčnosti omenjenega župnika in njegovega pomagača Vida, ki sta, da bi za konzumno kramarijo prostor dobila, poštenega in že več let tukaj bivajočega trgovca z ženo in otroci brezusmiljeno iz pod strehe izpoditi hotela, česar se jima pa ni posrečilo, za kar se imamo nekemu blagemu prijatelju zahvaliti. Že temu je sledil izstop nekaj odbornih udov, že tedaj ustanovljenega konzumnega odbora — katerega nikdar ni treba bilo in ga treba ne bode, — ker procenta ne dobi kmet nikoli, pač pa kak šribarček ali kaplanček od juda za naročitev blaga. Dvomljivi konzumni dobiček pride toraj tistim požrešnežem v korist, katerih najlepša pesem je: »Ljub' moj Jakl, pojď v moj žakl!« Te in enake zadruga delajo konečno le razprtije. Kaj je treba pa razprtije med nami? Kmet in trgovec obrtujeta že dolga leta v zadovoljnosti in naš okraj veseli se proti drugim še božjega blagoslova. Za nizke trgovske, in visoke lesne cene skrbi obilna konkurencija. Postavili smo si velikansko, krasno cerkev v božjo čast. Imamo jako odlično šolo in naši otroci napredujejo v znanstvih vsega potrebnega v slovenskem, pa tudi v jako potrebnem nemškem jeziku, vsled izvrstnih učiteljskih moči, s katerimi se znamo ponašati. Treba nam drugega ni, kot božji »mir med nami« in »mir pred Vami«, »neprošenimi rogovileži.« S tem si pridobite pri nas najboljšo zaupanje in največjo čast, kakor nekđaj — v boljših časih. Agitovanje za konzumne zadruga je večinoma duhovsko delo. — Neki gospod kaplan v okraju bajé celi teden potuje od zadruga do zadruga, zanemarja kot

katehet s tem naše največje bogastvo „naše otroke“ in skrbi s tem, da bi se srca nedolžnih v pomanjkanju krščanskega nauka pohujšala. Da bi to naš milostljivi gospod škof Mihael vedeli, — menda bi bilo drugače! Ali ne skruni navedeni gospod „inspektor vsih konzumov“ celo duhovčino s tem, da ga časniki na vse mogoče in nemogoče oskrunjajo? Ali je to duhovnikova naloga? ne! — bodi kramar in komij, pa pošten, — ali pa pošten duhovnik! Koliko je dobička z „konzumami“, je dober dokaz v Frankolovem, v Vitanji in Konjicah. Frankovljsko zadrugo je v zadregi gospod kaplan ustanovitelj Palir, v Vitanji gospod župnik Zičkar, v Konjicah gospod vikar Kumar zapustil. V Frankovljem so do vrata v morji dolgovi, v Vitanji vgnjeni v židovskem „pofelni“ in v Konjicah? — tam bo pa šlo, saj agituje zanj celo naš Bogatina, nekdanj cenjen in pameten človek in obrtnik.

(Tri dekllice pri kopanju vtopile.) Smrt človeku zmiraj za hrbtom stoji. Pretečeno nedeljo, to je 29. julija popoldan šle so se tri dekllice: Micka Bezjak iz Mestnega vrha, stara 13 let, Antonija Petek, stara 12 let in Marija Murko, stara 14 let, zadnji dve iz Drstelskega vrha, v ribnik ptujske grajščine na Drsteli kopat. Vse tri, ko so v vodo stopile, so se za roke prijele in prav z veleseljem proti sredini ribnika korakale. Mlajši otroci, ki so se tudi zraven kopali, so dekllice posvarjali, da naj ne gredó tako daleč, ker se znado vtopiti. Dekllice pa korakajo le naprej, kakor da bi takó biti moglo. Pa kaj se zgodi? zašle so tako daleč, da so se v ribniški kanal pogrezniile in ob enem vse tri utonile. Groza in strah je spreletel navzoče otroke, ko so videli žalostni konec še tako mladih in veselih dekllic. Nekateri otroci so zbežali domov praviti, kaj da se je zgodilo. Prihiteli so stariši in drugi na pomoč — pa zastoj — prepozno je bilo: Dekllice so sicer trije moške kmali iz vode potegnili, pa žalibog — mrtve. Srce človeško mora žalosti počiti, ko vidi tak pretresljivi prizor. Kdo popiše bolesti navzočih mater, ki so pri izvlečenih hčerkah tako milo jokale. Dekllice pokopali so dne 31. julija in sicer: Micko Bezjak na pokopališču ptujske okolice, Antonijo Petek in Marijo Murko pa pri Sv. Urbanu pri Ptujju. Stariši, pazite na svoje otroke!

Slovenska Bistrica, 3. avgusta. (Ogenj.) V kolarnici g. J. Pergler-ja izbruhnil je danes po noči ob 1 uri na neznan način ogenj. Ker je bilo notri veliko lesa, razširil se je ogenj jako hitro. Da se ni, ker je veter vlekel, še večja nesreča zgodila, imamo se zahvaliti naši izvrstni požarni brambi, ki je precej na licu mesta bila. Zgorela je delavnica in zraven prizidana hiša. Tudi požarna bramba iz gornje Bistrice zasluži za svoje neumorno delo najsrčnejšo zahvalo. Sosedna poslopja so s krmo natlačena a vendar so jih ubranili

(Iz Ptujja) 3. avgusta. (Razuzdanec.) Pričetkom julija t. l. je posestnik Valentin Hvalec iz Velikega Okiča svojo 17-letno dekle Nežo Marold posilno oskrunil, kar je ona poznej svoji materi povedala, katera je to c. kr. žandarmeriji naznala. Žandarji so nato Hvalec-a k c. kr. sodišču v Ptuj spremili, da si bo pri kaši svojo vročo kri hladil.

(Z nožem.) 22. julija, na dan cerkvenega shoda pri Sv. Marjeti sta se mizar Jaka Donaj iz Formina in Franc Letonja iz Meretinc sprla, ter se pretepala z rokami, pri čemur je Donaj Letonj-u več ran z nožem prizadjal. Letonja so težko poškodovanega v njegovo stanovanje prinesli, Donaj-a pa pri c. kr. sodnišču v Ptujju zaprli.

(Tatvina.) Peku in kramarju Janezu Murkovič-u v Mali vasi pri Sv. Marku so bile sredi julija pokradene: cigare, tobak, cigarete, zemlje in kruh, kar je 50 kron vredno bilo. Tat je vlomil okno, in tako prišel v prodajalnico, kjer so se te reči nahajale. Po preteku enega tedna so tata v osebi Alojza Mursič-a iz Male vasi zasledili, in sicer skoz to, ker je svojim tovarišem vedno v obilni meri podarjal tobak in cigarete. Tata je c. kr. žandarmerija prijela in odgnala v zapor.

(K roparskem umoru v Razvanji.) O roparju, ki je, kakor smo zadnjič poročali, 84letno starko zavratno umoril in jo potem oropal, še ni nobenega sledu. Žalibog, da je sum letel na njenega lastnega sina, katerega so zaprli. Dokazalo pa se je, da je bil njen sin Franc Predan čisto nedolžen, in so ga tudi kmali iz preiskovalnega zapora izpustili.

Kdor hoče 400 mark

garantirano mesečno lahko
in pošteno zaslužiti? Naj
pošlje naslov z znakom:
V. 21 Annoncen-Exped.
K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

To oznanilo se v zadnjem »Slovenskem Gospodarju« bere. **Kmetje pazite se!** Neki pruski židof hoče vas goljufati! On bi se rad z vašimi težko zasluženimi groši mastil, in vam zato ničvredne »Bezugsscheine« mesto lozov dal. In ako vi potem tudi res loze dobite, so isti dvakrat predrago plačani. Take oznanila prinaša »Slovenski gospodar!« Kakor je Judež Škarjot Kristusa za 30 srebernikov prodal, tak proda »Gospodar« slovenskega kmeta za 30 krajcarjev.

Zapokanje namiznega sadja.

Namizno sadje se more, kar vsaki kmet ve, le z rokami obirati. Pri obiranju je razen drugih priprav treba posodo, v katero se sadje polaga, tudi z mehko podlago podložiti.

Jabolke in hruške, (posebno zimske vrste) se takoj po obiranju naravnost v shrambe spravijo, in ko po par dneh v shrambi ležijo, se morajo po velikosti in kakovosti (sorti) odbrati.

Kdor ima fino namizno sadje, to so za sedaj jabolke in hruške, naj jih zapoka v kište, ki tehtajo s kišto vred po 50 in 100 kil.

Najfinejše sadje brez napak se deli tako-le: Sadje, jabolke in hruške, posedno jabolke, ki tehta eno od teh čez 320 gramov, se imenuje prva vrsta „kabinet“ In ravno tako tudi druga vrsta, ki tehta od 250 do 300 gramov.

Potem se deli fino sadje, ki mora biti tudi brez vseh napak v prvo vrsto „prima“ in mora eden komad tehtati od 190 do 250 gramov, in druge vrste od 150 do 190 gramov.

Srednje vrste sadja, tako imenovani „ausšus“, mora en kos od 100 do 150, bolj slabo pa, imenovano „kripel“ sme tudi manj kot 100 gramov tehtati. Samo ob sebi se razume, da morajo do tukaj imenovane vrste, samo žlahtne biti.

Vse sadje, pod vrsto „kabinet“ spadajoče, se more posamezno v pavolo zaviti. Kište morajo biti močne in znotraj s papirjem preoblečene. Na dnú se dene kake 3 centimetre debela plast iz zrezanega papirja ali lesene volne (Holzwolle). Na to se položi papir in potem sadje. Zatem zopet papir, potem plast, in tako naprej. V pokrov na kišti se mora pet lukenj zvrutati.

Drugo najfinejše sadje pod vrsto „prima“ se mora tudi posamezno in tudi na zgorajšni način zapokati, samo da tukaj se najprvo z belim židanim, in potem pa s tankim, a pisanim papirjem zavija.

Sadje v vrsto „ausšus“ in „kripel“ spadajoče, se pa poka v sode, ki smejo z blagom 150 do 200 kil vagati. Sod se mora znotraj s papirjem preobleči, in sadje kar prosto, a na lahko notri pokladati. Kadar je sod poln, se ga previdno stresa, tako da bi se ne bilo bati, da bi v njem med vožnjo ropotalo. Tudi sod mora na pokrovu pet lukenj imeti.

